

статистичного аналізу із застосуванням графіків і діаграм.

Результати. Отримано результати проведеного порівняльного аналізу інноваційної активності в регіональних системах Казахстану та України на сучасному етапі. Встановлено, що Карагандинська та Донецька області є яскраво - вираженими промисловими регіонами з сильними позиціями в металургії та добувній промисловості. Визначено, що Донецька область має більш сильні (у порівнянні з Карагандинською областю) позиції в галузях, які традиційно мають більш високий технологічний рівень, машинобудуванні та хімічній промисловості. Виявлено більш високий рівень інноваційної активності підприємств Донецької області.

Наукова новизна. Встановлено, що використовувана інноваційна програма в цілому орієнтована на трансферт технологій і слабо підтримує реалізацію вітчизняних наукових розробок і принципів залучення регіональної наукової середовища у виробничу діяльність.

Практична значущість. Отримані результати дослідження можливі для застосування при розробці адекватної пріоритетам індустріально -інноваційного розвитку досліджуваних країн механізмів стимулювання інновації .

Ключові слова: Карагандинська та Донецька області, інноваційна активність регіональних систем, виробництво інноваційної продукції, інноваційна інфраструктура регіону.

УДК 330.322:336

*Олійничук В.М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Чортківського навчально-наукового
інституту підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету*

РІВНІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ФАКТОРИ ВПЛИВУ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ

Постановка проблеми. Проблема розвитку та підвищення ефективності функціонування вітчизняних підприємств є і буде залишатися однією з найбільш гострих. Її вирішення повинно здійснюватися в різних напрямках та на різних рівнях на основі комплексу обґрунтованих та раціональних засобів. На нашу думку, пріоритетним завданням у даному векторі є подолання несприятливого інвестиційного клімату, що склався в реальній сфері економіки України, і, відповідно підвищення інвестиційної привабливості конкретних підприємств тієї чи іншої галузі.

Підвищення інвестиційної привабливості підприємств необхідне для того, щоб на етапі стабілізації промислового виробництва забезпечити підприємства необхідними ресурсами для активної їх реструктуризації й на цій основі наростити обсяги конкурентної продукції. Підвищувати динаміку виробництва протягом тривалого часу на сьогоднішньому виробничому потенціалі неможливо через невідповідність його техніко-технологічного рівня вимогам сучасної ринкової конкуренції.

Для збільшення притоку інвестиційних ресурсів з усіх джерел фінансування за рахунок пожвавлення інвестиційної активності різноманітних господарюючих суб'єктів необхідно удосконалити весь організаційно-економічний механізм інвестування, у тому числі методичне обґрунтування оцінки інвестиційної привабливості підприємств. Потенційним інвесторам та іншим учасникам інвестиційного процесу потрібна об'єктивна й комплексна інформація про інвестиційну привабливість підприємств в Україні. Це потребує проведення ґрунтовних досліджень у напрямі визначення факторів, показників інвестиційної привабливості підприємств, а також формування пропозицій щодо її підвищення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інвестиційної привабливості підприємств є об'єктом досліджень широкого кола науковців, серед яких можна виділити: Андраш О.А [1], Брюховецьку Н.Ю. [2], Жихор О.Б. [3], Катан Л.І. [4], Мельник О.Г. [5], Юр'єва О.Г. [6] та інші. Проте, більшість з них основну увагу приділяють сутності та оцінці інвестиційної привабливості, однак необхідним є чітко окреслити рівні її формування,

оскільки саме від цього залежить ефективність виявлення факторів і резервів підвищення інвестиційної привабливості й удосконаленню механізму інвестування загалом.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження рівнів інвестиційної привабливості підприємства з метою виявлення усіх факторів впливу на її формування, пошуку резервів її підвищення.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах інвестиції виступають важливим елементом розвитку як національної економіки, так і економіки в цілому. Залучення інвестицій забезпечує науково-технологічний прогрес, стрімке економічне зростання, збільшення показників господарської діяльності країни, регіону, підприємства тощо.

Забезпечення сталого економічного розвитку країни є неможливим без модернізації засобів виробництва, впровадження сучасних технологій та нової техніки. Для цього необхідні значні інвестиції, яких на сьогодні вкрай не вистачає насамперед через низьку інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств. У напрямку до євроінтеграції Україні потрібно поштовхувати інвестиційний процес. Для цього важливу роль відіграє політика держави щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємств різних форм власності.

На підставі узагальнення трактувань категорії “інвестиційна привабливість підприємства” вітчизняними та зарубіжними науковцями можна стверджувати, що у літературі та нормативно-правовій базі існує чимало поглядів на розуміння цього поняття, які зазвичай не розкривають сутності категорії, не конкретизують змістові параметри, а лише окреслюють певні вузькі елементи. Така багатоваріантність у тлумаченні інвестиційної привабливості підприємства надалі ускладнює її діагностику, оскільки різне змістове наповнення категорії зумовлює різні підходи до її оцінювання та ідентифікування.

Інвестиційна привабливість підприємства повинна формуватися на декількох рівнях – держави, регіону, галузі та безпосередньо самого підприємства. В. М. Хобта та А. В. Мешков слушно стверджують, що з точки зору впливу на інвестиційну привабливість важко встановити який з рівнів є домінуючим, а який – менш важливим. При цьому науковці зауважують, що при важливості того чи іншого розділу аналізу для формування підсумкових висновків оцінки інвестиційної привабливості, вони є певною мірою рівнозначними. Свідченням на користь цього висновку є той факт, що, наприклад, висока інвестиційна привабливість держави, регіону та галузі може бути перекинута незадовільною діяльністю потенційного реципієнта. В той же час підприємство із задовільними фінансовими показниками не буде вважатися привабливим, якщо воно знаходиться в країні з нестабільною економікою. Отже, лише оптимальне поєднання високого рівня усіх чотирьох головних напрямків формування інвестиційної привабливості підприємства свідчить про її задовільний стан [7, с. 15].

Виявлення рівнів інвестиційної привабливості підприємства значною мірою полегшує виявлення факторів і резервів її підвищення. Підвищенню інвестиційної привабливості можна сприяти з двох боків. Перша – з боку держави та міжнародних організацій. Це сприяння спрямоване на зміну показників, які характеризують привабливість держави, регіонів та галузей. Друга – з боку підприємства, яке прямо впливати може лише на власну привабливість.

Отже, формування та підвищення інвестиційної привабливості підприємства визначається на державному, регіональному і галузевому рівнях, на рівні конкретного підприємства. Для адекватної оцінки рівня інвестиційної привабливості конкретного підприємства необхідно враховувати всі елементи, що впливають на той чи інший рівень. Так, на державний рівень формування інвестиційної привабливості підприємства мають вплив політико-правове, економічне та соціально-культурне середовище. Характеризуючи ці елементи, варто зазначити, що стабільність політичної ситуації впливає на стабільність економічного життя, робить країну привабливою для інвестицій, а політична нестабільність призводить до відтоку капіталу, “розумової” еліти за кордон.

В цілому інвестиційну привабливість української держави на даний час можна визначити як низько задовільну. Про це свідчить і той факт, що у різноманітних світових рейтингах вона займає місце у середині другої сотні. Низьке місце Україна займає і у порівнянні із більшістю країн з перехідною економікою. За показником “інноваційна спроможність” Україна змістилася вниз на 16 позицій, оскільки вітчизняні підприємства

більшою мірою використовують іноземні технології шляхом отримання ліцензій, ніж власні розробки та дослідження [8].

Отже, можна зробити висновок про низьку ефективність державної політики в напрямку підвищення інвестиційної привабливості України загалом. Наступним рівнем визначення інвестиційної привабливості є привабливість регіону. Її можна оцінити за допомогою відповідного індексу, на який впливають жорсткі фактори (природні, трудові ресурси, інноваційний потенціал, географічне розташування, споживчий сегмент, бізнес-сегмент, інфраструктура) та м'які фактори (діловий клімат, правила та процедури, відкритість влади, діловий оптимізм, успішний досвід).

Щодо інвестиційної привабливості галузей економіки України, то тут слід відзначити, що світова фінансово-економічна криза значно погіршила її показники, оскільки, починаючи з 2008 року, обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України різко знизився. На рис. 1 відображено динаміку прямих іноземних інвестицій в економіку України протягом 2005-2013 років.

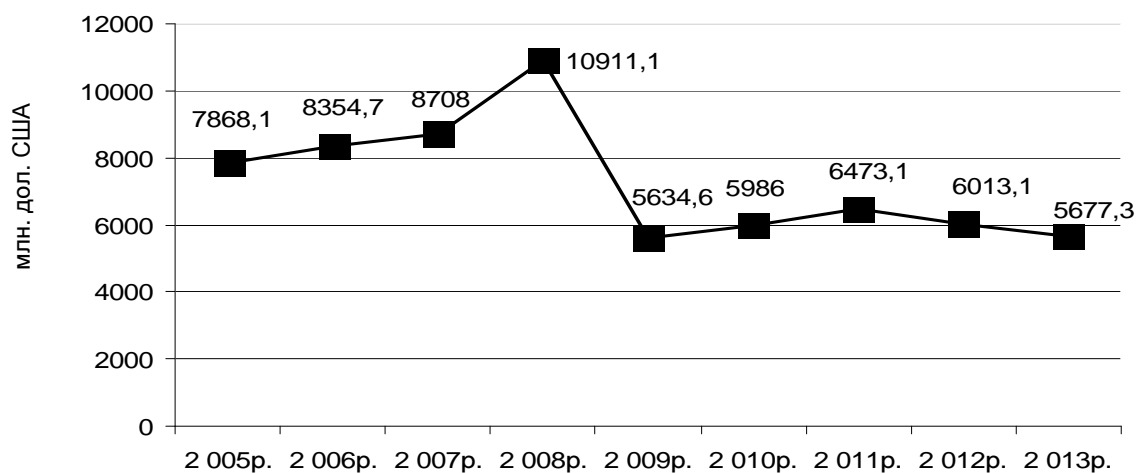

Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку України

Джерело: складено автором на основі [9]

За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України у 2013 році на підприємствах промисловості зосереджено 31,4% загального обсягу інвестицій (у т. ч. на підприємствах переробної промисловості – 25,7%, добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 2,9%, з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 2,6%) [10].

Варто зазначити, що для інвестора привабливими є ті галузі, в яких велика швидкість обороту капіталу, і, відповідно, можна отримати велику віддачу на вкладений капітал, маючи невисокий рівень рентабельності продукції. У свою ж чергу, галузі в яких повільно обертається капітал, повинні мати високий рівень рентабельності продукції для того, щоб мати змогу забезпечити необхідну норму доходу на авансований капітал.

Серед елементів, що суттєво впливають на інвестиційну привабливість на рівні окремого підприємства, поряд із фінансовими показниками особливо слід відмітити значення форми власності, до якої відносяться підприємства, що формують характерні риси діяльності підприємства на ринку. Найбільш розвинутими як у світовій, так і в українській економіці є акціонерні товариства, переваги яких призвели до формування окремої групи показників інвестиційної привабливості – групи потенціалу акцій, що базується на співвідношенні особливо важливих параметрів для інвестора – обсягу отриманого прибутку, частки дивідендів, що сплачується з нього, а також вартості статутного фонду потенційного підприємства-реципієнта. Також важливим є стиль управління, особистість керівників (топ-менеджменту), що здійснюють управління підприємством і які мають дуже великий вплив на формування його привабливості. Особливістю цього фактору, як і попереднього, є важкість кількісного вимірювання його впливу на потенційну ефективність капіталовкладення на відміну від фінансових показників [11, с.125].

Підсумовуючи усе наведене вище, необхідно відмітити, що тільки поєднання зусиль держави і окремих підприємств на різних щаблях формування інвестиційної привабливості дозволить українській економіці перебороти низку наявних проблем та здійснити залучення необхідного обсягу коштів для ефективного проведення реформ та прибуткової діяльності суб'єктів господарювання. Активізація інвестиційних процесів в Україні можлива за умов розробки відповідних механізмів управління інвестиційною привабливістю суб'єктів господарювання, що можливе при врахуванні усіх факторів, що впливають на її рівень як ззовні, тобто з боку держави, регіону та галузі, так і зсередини, з боку самого підприємства.

Висновки з проведеного дослідження. Результати дослідження дали змогу сформулювати такі висновки:

1. У літературі та на практиці спостерігається значне різноманіття поглядів на сутність інвестиційної привабливості підприємства, що зумовлює відмінні підходи до її діагностики, тому важливим є уточнення змістового наповнення цієї категорії та виокремлення особливостей її розуміння з позиції реальних та фінансових інвесторів, які мають різні цілі при вкладанні коштів у підприємство.

2. Інвестиційну привабливість підприємства доцільно розглядати як комплексну характеристику підприємства, яка дає підстави для перемоги у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси на ринку на засадах врахування інтересів інвесторів.

3. Інвестиційна привабливість підприємства повинна формуватися на декількох щаблях – рівні держави, регіону, галузі та безпосередньо самого підприємства. На державний рівень формування інвестиційної привабливості підприємства мають вплив політико-правове, економічне та соціально-культурне середовище. На інвестиційну привабливість регіону впливають економічна розвиненість, інвестиційна структура, демографічна структура, наявність специфічних ризиків. Інвестиційна привабливість галузей економіки залежить від розміру та потенціалу ринку, конкуренції, перепон входження в галузь та її залишення, відносин із постачальниками, технологічних та соціальних факторів.

6. Формування та удосконалення механізму підвищення інвестиційної привабливості слід здійснювати в таких напрямках:

- на рівні держави слід провести реформу нормативно-правового забезпечення; вдосконалити бюджетно-податкову, грошово-кредитну та амортизаційну політику, стимулювати розвиток сектору науки та інновацій; розвивати матеріально-технічну базу галузі шляхом лізингу;

- на рівні регіону необхідно створити умови для залучення інвестицій в певний регіон, здійснювати асигнування та дотації з місцевих бюджетів для розвитку галузі. Також було б доцільним розробити Інтернет ресурс з даними про інвестиційну привабливість підприємств та проводити належне інформування зацікавлених суб'єктів.

- на рівні підприємства слід провести технічне переозброєння шляхом оптимізації структури перерозподілу внутрішніх ресурсів, підвищити кваліфікацію кадрів, використовувати сучасні інформаційні технології для оцінки інвестиційної привабливості, впроваджувати мотиваційний механізм розвитку підприємства.

Бібліографічний список

1. Андраш О. А. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств туристичної галузі / О.А. Андраш // Вісник НТУ "ХПІ". Тематичний випуск: "Технічний прогрес і ефективність виробництва". – 2010. – № 8. – С. 3–12.

2. Брюховецька Н.Ю. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства: визначення недоліків деяких існуючих методик / Н.Ю. Брюховецька, О.В. Хасанова // Економіка промисловості. – 2009. – № 44. – С. 15-21.

3. Жихор О. Б. Інвестиційна привабливість підприємства як об'єкт управління / О.Б. Жихор, М. М. Москвич // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 22. – С. 15-21.

4. Катан Л.І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства / Л.І. Катан, К.С. Хорішко // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 15. – С. 22–24.

5. Мельник О.Г. Системи індикаторів оцінювання інвестиційної привабливості підприємств / О.Г. Мельник, Ю.Л. Логвиненко // Менеджмент та підприємництво в Україні:

етапи становлення і проблеми розвитку. Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка". – 2006. – №575 – С. 141–147.

6. Юр'єва О.Г. Теоретико-методологічні аспекти оцінки інвестиційного клімату / О.Г. Юр'єва // Стратегія економічного розвитку України: наук. збірник. – 2012. – № 3 (10). – С. 250–255.

7. Хобта В.М. Формування та підвищення інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання / В.М. Хобта, А.В. Мешков // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна / За заг. ред. д.е.н. В.В. Дем'яньєва. – Донецьк : ДВНЗ "ДонНТУ". – Вип. 37-3. – 2009. – С. 15-21.

8. Місце України за глобальним індексом конкурентоспроможності у 2012-2013 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uitei.kiev.ua/viewpage.php?page_id=492

9. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності у 2005-2013 рр. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

10. Аналітичні дані Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Основні показники соціального та економічного розвитку України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=38501

11. Дацій Н.В. Соціальні засади інвестування національної економіки : монографія / Н.В. Дацій, С.О. Корецька / НАН України; Рада по вивченню продуктивних сил України. – Донецьк: Юго-Восток, Лтд, 2007. – 328 с.

References

1. Andrash, O.A. (2010), "Assessment of investment attractiveness of the tourism industry", *Journal of NTU "KPI"*, no. 8, pp. 3-12.

2. Bryukhovetska, N., Khasanov, A. (2009), "Evaluation of investment attractiveness: identification of some shortcomings of existing methods", *Industrial Economics*, no. 44, pp. 15-21.

3. Zhykhor O., Moskvich, N. (2012), "Investment attractiveness of object management", *Investment: practice and experience*, no. 22, pp. 15-21.

4. Catan, L.I., Khorishko, K.S. (2010), "Evaluation of investment attractiveness. *Investment: practice and experience*", no. 15, pp. 22-24.

5. Melnyk, O.H., Lohvynenko, Yu.L. (2006), "Indicator system of evaluation of investment attractiveness of companies", *Management and Entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and development problems. Journal of Nat. Univ "Lviv Polytechnic"*, no. 575, pp. 141-147.

6. Yurieva, O.H. (2012), "Theoretical and methodological aspects of the investment climate", *Economic Development Strategy of Ukraine: scientific journals*, no. 3 (10), pp. 250-255.

7. Khobta, V.M., Meshkov, A.V. (2009), "Formation and increase the investment attractiveness of entities", *Scientific papers of Donetsk National Technical University. Series: Economic*, issue 37-3, pp. 15-21.

8. Place for Ukraine in the Global Competitiveness Index 2012-2013, available at: http://www.uitei.kiev.ua/viewpage.php?page_id=492

9. Investments of foreign economic activity in 2005-2013. Official website for the State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>

10. Analytical data of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine "Basic indicators of social and economic development of Ukraine." (2013), available at: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=38501

11. Datsii, N.V., Koretska, S.O. (2007). Social investment principles of the national economy. Monograph, Donetsk: South-East, 328 p.

Олійничук В.М. РІВНІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ФАКТОРИ ВПЛИВУ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ

Мета. Метою статті є дослідження рівнів інвестиційної привабливості підприємства з метою виявлення усіх факторів впливу на її формування, пошуку резервів її підвищення.

Методика дослідження. В процесі дослідження застосовано діалектичний метод та порівняльний метод пізнання при визначенні проблем підвищення інвестиційної привабливості та окресленні реальної картини іноземного інвестування в Україну. Використання методів теоретичного узагальнення дали змогу окреслити у статті напрямки удосконалення механізму інвестування. Названі

методи дослідження використовувались у роботі у взаємозв'язку і взаємозалежності, що забезпечило повноту, всебічність та об'єктивність дослідження, достовірність отриманих наукових результатів.

Результати. Результатами дослідження є окреслення та характеристика рівнів формування інвестиційної привабливості, а саме: рівні держави, регіону, галузі та безпосередньо самого підприємства.

Наукова новизна полягає у обґрунтуванні напрямків формування та удосконалення механізму підвищення інвестиційної привабливості підприємств. Зокрема, для досягнення цих завдань та покращення інвестиційного клімату в країні необхідно здійснити ряд заходів на кожному з рівнів: на рівні держави слід провести реформу нормативно-правового забезпечення та вдосконалити бюджетно-податкову, грошово-кредитну та амортизаційну політику; на рівні регіону необхідно створити умови для залучення інвестицій в певний регіон, здійснювати асигнування та дотації з місцевих бюджетів для розвитку галузі; на рівні підприємства слід провести технічне переозброєння шляхом оптимізації структури перерозподілу внутрішніх ресурсів й підвищити кваліфікацію кадрів.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у визначенні шляхів покращення та підвищення інвестиційної привабливості підприємств, зміст яких полягає у виявленні рівнів інвестиційної привабливості підприємства та визначення факторів впливу на кожному з них, що дасть змогу усунути негативні тенденції та віднайти можливі резерви підвищення інвестиційної привабливості на усіх рівнях її формування. Такі заходи для зростання інвестиційної привабливості можна застосовувати у двох напрямках: з боку держави та міжнародних організацій. Це сприяння спрямоване на зміну показників, які характеризують привабливість держави, регіонів та галузей. Другий – з боку підприємства, яке прямо впливати може лише на власну привабливість. Для адекватної оцінки рівня інвестиційної привабливості конкретного підприємства необхідно враховувати всі елементи, що впливають на той чи інший рівень.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, рівні інвестиційної привабливості, фактори впливу, інвестиційна спроможність, інвестор, інвестиційний клімат.

Oliinychuk V.M. THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS: FACTORS INFLUENCING AND RESERVES INCREASE

Purpose. The aim of the paper is to investigate the levels of investment attractiveness in order to identify all the factors influencing its formation, finding stocks to improve it.

Methodology of research. The study used the dialectical method and comparative method of knowledge in defining problems and increase the investment attractiveness of defining the real picture of foreign investment in Ukraine. Use of theoretical generalization enabled in Article outline directions improving the mechanism of investing. The above methods were used in the work in the relationship and interdependence, which ensured the completeness, comprehensiveness and objectivity of the study, the reliability of scientific results.

Results. The results of the study is to outline the formation and characterization of levels of investment attractiveness, namely the level of the state, region, industry and direct the enterprise.

Scientific novelty lies in the rationale trends shaping and improving the mechanism to increase the investment attractiveness of enterprises. In particular, to achieve these goals and improve the investment climate in the country need to take a number of measures for each of the levels: at the level of the state should be to reform the regulatory and legal framework and improve the fiscal, monetary and depreciation policy; at the regional level is necessary to create conditions for attracting investment in a region, make appropriations and subsidies from local budgets for the development of the sector; at the enterprise level should be a retooling by optimizing the structure of reallocation of internal resources and enhance the competencies of staff.

The practical significance of the results of research is to determine ways to improve and increase the investment attractiveness of, the content of which is to identify the level of investment attractiveness and determining factors of influence on each of them that will help eliminate the negative trends and to find all possible reserves to increase the investment attractiveness at all levels of its formation. Such measures to increase investment attractiveness can be used in two ways: by the state and international organizations. This promotion is aimed at changing the parameters that characterize the attractiveness of the state, regions and industries. The second - from the company that can directly influence only on their own attractiveness. For adequate evaluation of investment attractiveness of a particular company must consider all the elements that influence a particular level.

Key words: investment, investment, investment attractiveness, influence, investment value, the investor, the investment climate.

Олейничук В.М. УРОВНИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ: ФАКТОРЫ ВЛИЯНИЯ И РЕЗЕРВЫ ПОВЫШЕНИЯ

Цель. Целью статьи является исследование уровней инвестиционной привлекательности предприятия с целью выявления всех факторов влияния на ее формирование, поиска резервов ее повышения.

Методика исследования. В процессе исследования применены диалектический метод и сравнительный метод познания при определении проблем повышения инвестиционной привлекательности и обрисовке реальной картины иностранного инвестирования в Украине. Использование методов теоретического обобщения позволили выделить в статье направления совершенствования механизма инвестирования. Названные методы исследования использовались в работе во взаимосвязи и взаимозависимости, что обеспечило полноту, всесторонность и объективность исследования, достоверность полученных научных результатов.

Результаты. Результатами исследования являются определение и характеристика уровней формирования инвестиционной привлекательности, а именно: уровне государства, региона, отрасли и непосредственно самого предприятия.

Научная новизна заключается в обосновании направлений формирования и совершенствования механизма повышения инвестиционной привлекательности предприятий. В частности, для достижения этих целей и улучшения инвестиционного климата в стране необходимо осуществить ряд действий на каждом из уровней: на уровне государства следует провести реформу нормативно-правового обеспечения и усовершенствовать бюджетно-налоговую, денежно-кредитную и амортизационную политику; на уровне региона необходимо создать условия для привлечения инвестиций в определенный регион, осуществлять ассигнования и дотации из местных бюджетов для развития отрасли; на уровне предприятия следует провести техническое перевооружение путем оптимизации структуры перераспределения внутренних ресурсов и повысить квалификацию кадров.

Практическое значение полученных результатов исследования заключается в определении путей улучшения и повышения инвестиционной привлекательности предприятий, содержание которых заключается в выявлении уровней инвестиционной привлекательности предприятия и определения факторов влияния на каждом из них, что позволит устранить негативные тенденции и найти возможные резервы повышения инвестиционной привлекательности на всех уровнях ее формирования. Такие меры для роста инвестиционной привлекательности можно применять в двух направлениях: со стороны государства и международных организаций. Это содействие направлено на изменение показателей, характеризующих привлекательность государства, регионов и отраслей. Второй – со стороны предприятия, прямо влиять может только на собственную привлекательность. Для адекватной оценки уровня инвестиционной привлекательности конкретного предприятия необходимо учитывать все элементы, влияющие на тот или иной уровень.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная деятельность, уровни инвестиционной привлекательности, факторы влияния, инвестиционная возможность, инвестор, инвестиционный климат.